

RAPORT
z funkcjonowania systemu zapewniania i doskonalenia
jakości kształcenia

na kierunku studiów *ekonomia*

w roku akademickim 2021/2022

Autorzy opracowania:

1. Prof. UPP dr hab. Aldona Mrówczyńska-Kamińska (Przewodnicząca Rady Programowej Kierunku Studiów *ekonomia*)
2. Prof. UPP dr hab. Agnieszka Baer-Nawrocka (Prodziekan ds. Studiów)
3. Prof. UPP dr hab. Arkadiusz Sadowski (członek RPKS)
4. Dr Małgorzata Dolata (członek RPKS, Koordynator Praktyk na kierunku *ekonomia*)
5. Prof. UPP dr hab. Małgorzata Kołodziejczak (członek RPKS)
6. Dr Małgorzata Just
7. Dr Anna Kołczyk (dziekanat)
8. Mgr Anna Napierała (dziekanat)

OCENA PROGRAMU STUDIÓW

1. Podstawa prawna¹ realizowanego programu studiów:

I stopień:

1 rok studiów – Uchwała Senatu nr 34/2021 w sprawie: dostosowania programu studiów na kierunku *ekonomia*, rozpoczynających się od roku akademickiego 2021/2022, do wymagań ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

2 rok studiów – Uchwała Senatu nr 330/2019 w sprawie: dostosowania programu studiów na kierunku *ekonomia*, rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020, do wymagań ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

3 rok studiów - Uchwała Senatu nr 330/2019 w sprawie: dostosowania programu studiów na kierunku *ekonomia*, rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020, do wymagań ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

II stopień:

1 rok studiów: Uchwała Senatu nr 34/2021 w sprawie: dostosowania programu studiów na kierunku *ekonomia*, rozpoczynających się od roku akademickiego 2021/2022, do wymagań ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

2 rok studiów: Uchwała Senatu nr 330/2019 w sprawie: dostosowania programu studiów na kierunku *ekonomia*, rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020, do wymagań ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

2. Modyfikacja programu studiów² (syntetyczna informacja o dokonanych zmianach, np. zmiana sekwencji przedmiotów, likwidacja przedmiotów, zmiana nazwy przedmiotów)

W roku akademickim 2021/2022 nie wprowadzono modyfikacji programu studiów. Ostatnie zmiany zostały opisane w raporcie z roku 2020/21. Zmiany te dotyczyły przyjętej dnia 27 stycznia 2021 roku przez Senat UPP uchwały nr 34/2021, która zmieniła Uchwałę nr 330/2019 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego z dnia 3 lipca 2019 r. w sprawie dostosowania programu studiów na kierunku *ekonomia*, rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020, do wymagań ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Nowa Uchwała Senatu obowiązuje od roku akademickiego 2021/22.

Nie wprowadzono nowych przedmiotów.

¹ Należy wpisać numer uchwały Senatu (uchwały rady wydziału) określającej program studiów dla danego rocznika

² O ile taka modyfikacja została wprowadzona w ostatnim roku akademickim

3. Ocena sylabusów³

Zgodnie z procedurami dotyczącymi jakości kształcenia, wykładowcy aktualizują sylabusy i je upubliczniają w Wirtualnym Dziekanacie na początku każdego semestru. Przed rozpoczęciem nowego semestru w danym roku akademickim przesyłana jest do wszystkich nauczycieli akademickich realizujących zajęcia dydaktyczne informacja przypominająca o tym obowiązku.

Ocena sylabusów wszystkich przedmiotów realizowanych na kierunku *ekonomia* została przełożona i zostanie przeprowadzona w bieżącym roku akademickim 2022/23.

Poziom studiów: I stopień

Liczba ocenionych sylabusów	Wykaz nieprawidłowości	Podjęte działania naprawcze
0	brak	brak

Poziom studiów: II stopień

Liczba ocenionych sylabusów	Wykaz nieprawidłowości	Podjęte działania naprawcze
0	brak	brak

OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

1. Wyniki analizy ankiet studenckich

Ekonomia Poziom studiów: studia I stopnia, stacjonarne

Przedmiot	Liczba uprawnionych studentów	Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet		Suma ocen dla przedmiotu dobrych / słabych	
Semestr 1					
Geografia ekonomiczna	136	73	13,00	305	44
Matematyka dla ekonomistów	136	72	13,20	294	58
Mikroekonomia	136	66	16,0	288	32
Moduł 1. Wiedza społeczna	136	143	26,47	604	70
Podstawy zarządzania	136	84	15,40	328	31
Polityka społeczna	136	36	26,47	143	30
Prawo	136	36	13,00	172	3
Statystyka opisowa	136	52	19,10	121	133
Technologie informacyjne	136	72	17,6	272	83
Wychowanie fizyczne	136	14	3,00	67	3
Semestr 2					
E-biznes	104	44	14,4	209	9
Ekonometria	104	44	21,15	204	16
Ekonomia zrównoważonego rozwoju	104	23	22,11	115	0
Język obcy	104	23	22,11	112	3
Marketing	104	65	15,60	265	30
Międzynarodowe stosunki gospodarcze	104	85	20,19	376	14

³ Ocena sylabusów powinna być przeprowadzona przed zapowiedzianą wizytacją Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) oraz po korektach wprowadzonych na podstawie uwag po kontroli PKA

Podstawy makroekonomii	104	33	16,34	165	0
Podstawy rachunkowości	104	39	12,5	127	66
Statystyka stosowana	104	42	21,15	198	12
Wychowanie fizyczne	104	12	3,0	58	0
Semestr 3					
Analiza ekonomiczna	131	31	11,4	0	0
Ekonomia integracji europejskiej	131	32	6,1	0	0
Ekonomika gospodarki żywnościowej	131	32	4,80	158	1
Język angielski / niemiecki	131	16	1,6	65	5
Podstawy finansów	131	32	11,4	154	5
Podstawy produkcji rolniczej	131	31	11,4	132	18
Podstawy towaroznawstwa produktów rolnych i spożywczych	131	154	10,69	508	10
Polityka gospodarcza	131	28	10,69	140	0
Semestr 4					
Bankowość	116	21	18,10	105	0
Economic problems in English (basics)	116	51	8,7	161	58
Ekonomika i organizacja usług w agrobiznesie	116	22	9,4	94	15
Fundusze UE dla rolnictwa i obszarów wiejskich	116	20	11,20	64	29
Introduction to marketing in agribusiness	116	59	11,20	222	22
Język obcy	116	16	1,2	65	0
Seminarium	116	17	1,00	79	1
Systemy informatyczne w rachunkowości	116	10	4,3	48	2
Zarządzanie i organizacja przedsiębiorstw i gospodarstw rolnych	116	22	5,2	105	0
Semestr 5					
Bezpieczeństwo żywnościowe	123	2	1,63	6	4
Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw handlowych	123	6	1,63	30	0
Gospodarka regionalna	123	4	1,63	7	13
Język angielski	123	2	1,63	10	0
Logistyka w gospodarce żywnościowej	123	2	1,63	5	5
Praca dyplomowa	123	2	1,63	10	0
Rynek produktów rolnych i spożywczych	123	4	1,63	15	5
Seminarium	123	3	2,44	10	5
Zarządzanie przedsiębiorstwem ogrodniczym	123	2	1,63	2	8
Semestr 6					
Praca dyplomowa	119	1	0,84	5	0
Praktyka zawodowa	119	1	0,84	5	0
Prawo żywnościowe	119	1	0,84	5	0
Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	119	1	0,84	5	0
Seminarium	119	1	0,84	5	0
System podatkowy	119	1	0,84	5	0
Tworzenie i prowadzenie małej firmy	119	1	0,84	1	4

Średni procent zwrotu: 9,2%

Na podstawie uzyskanych wyników z ankiet studentów trudno obiektywnie ocenić proces dydaktyczny realizowany na kierunku *ekonomia*. Stopień zwrotu ankiet tylko na I roku studiów był satysfakcjonujący.

Większość przedmiotów realizowanych na I stopniu kierunku *ekonomia* została oceniona dobrze i bardzo dobrze. Studenci wysoko ocenili zarówno przygotowanie nauczyciela akademickiego do zajęć, obiektywność i rzetelność sprawdzania wiedzy i umiejętności studenta oraz życzliwość wobec studentów. Wysoko zostało również ocenione sprecyzowanie wymagań wobec studentów oraz organizacja zajęć. Jedne z najniższych ocen uzyskał przedmiot Statystyka opisowa na I roku studiów, gdzie ponad 50% stanowiły oceny słabe. Studenci wskazywali na zbyt szybkie tempo realizacji zajęć, brak możliwości zadawania pytań i nieprzyjemną atmosferę na zajęciach. W opiniach studentów znalazły się również informacje, że prowadzący posiada dużą wiedzę, którą nie zawsze potrafi w zadowalający sposób przekazać.

W uwagach dodatkowych studenci wpisywali w większości przychylne komentarze odnośnie prowadzących zajęcia. Najczęściej pojawiające się informacje: *Prowadzący zajęcia byli dobrze i bardzo dobrze przygotowani do zajęć; Wykłady i ćwiczenia prowadzone były w sposób rzetelny i zrozumiały; Nauczyciele akademicy przekazywali bardzo dużo praktycznych wskazówek; Treści na zajęciach były tłumaczone w sposób zrozumiały i konkretny; Prowadzący dbali, aby każdy wyszedł z zajęć z dawką wiedzy i zrozumienia wykonanych zadań; Prowadzący zachęcali studentów do aktywnego udziału w zajęciach; Sprawdzenie wiedzy było sprawiedliwe; Prowadzący charakteryzowali się wysoką kulturą osobistą, byli mili i pomocni.*

Poziom studiów⁴: studia I stopnia, niestacjonarne

Ekonomia Poziom studiów: studia I stopnia, niestacjonarne

Przedmiot	Liczba uprawnionych studentów	Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet		Suma ocen dla przedmiotu dobrych / słabych	
Semestr 1					
Geografia ekonomiczna	14	1	7,14	5	0
Matematyka dla ekonomistów	14	1	7,14	5	0
Mikroekonomia	14	1	7,14	5	0
Podstawy zarządzania	14	2	7,14	10	0
Polityka społeczna	14	1	7,14	5	0
Prawo	14	1	7,14	5	0
Statystyka opisowa	14	1	7,14	5	0
Technologie informacyjne	14	1	7,14	5	0
Wiedza społeczna	14	4	7,14	20	0
Semestr 2					

⁴ Należy przygotować oddzielnie tabelę dla studiów I i II stopnia oraz studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Brak ankiet					
Semestr 3					
Analiza ekonomiczna	23	1	4,35	5	0
Ekonomia integracji europejskiej	23	1	4,35	5	0
Ekonomia gospodarki żywnościowej	23	1	4,35	2	3
Język obcy	23	1	4,35	0	0
Podstawy finansów	23	1	4,35	5	0
Podstawy produkcji rolniczej	23	1	4,35	5	0
Podstawy towaroznawstwa produktów rolnych i spożywczych	23	5	4,35	25	0
Polityka gospodarcza	23	2	4,35	10	0
Semestr 4					
Brak ankiet					
Semestr 5					
Brak ankiet					
Semestr 6					
Brak ankiet					

Średni procent zwrotu: 5,0%

Ze względu na niski stopień zwrotu ankiet studentów I stopnia, studia niestacjonarne trudno obiektywnie ocenić proces dydaktyczny realizowany na kierunku *ekonomia*.

Ekonomia Poziom studiów⁵: studia II, stopnia, stacjonarne

Przedmiot	Liczba uprawnionych studentów	Liczba otrzymanych ankiet / procent zwrotu ankiet	Suma ocen dla przedmiotu dobrych / słabych
Semestr 1			
Introduction to political economy and economic policy	25	8	10
Ekonomia menedżerska	25	4	15
Prawo gospodarcze	25	4	16
Makroekonomia	25	1	4
Historia myśli ekonomicznej	25	2	10
Ekonomia międzynarodowa	25	4	19
Gospodarowanie kapitałem ludzkim	25	4	15
Ekonometria i prognoz. procesów ekonomicznych	25	2	9
Semestr 2			
Teoria wyboru publicznego	19	1	5,26
Rynek kapitałowy i finansowy	19	1	5,26
Agrobiznes w gospodarce narodowej	19	1	5,26

Badania marketingowe	19	1	5,26	5	0
Podstawy handlu zagranicznego	19	2	5,26	10	0
Planowanie i analiza działalności przedsiębiorstw agrobiznesu	19	1	5,26	0	5
Rachunek kosztów w przedsiębiorstwach agrobiznesu	19	1	5,26	0	5
Ekonomia ochrony środowiska	19	1	5,26	5	0
Seminarium	19	1	5,26	2	3
World economy and agriculture	19	1	5,26	4	1
Semestr 3					
Polityka rolno-żywnościowa	35	6	8,57	23	7
Psychologia i sztuka negocjacji w biznesie	35	3	8,57	13	2
Praca dyplomowa	35	3	8,57	15	0
Seminarium	35	3	8,57	15	0
Światowa gospodarka żywnościowa	35	3	8,57	15	0
Ekonomika konsumpcji	35	3	8,57	9	6
Ekonomia behawioralna i eksperymentalna	35	6	8,57	20	10
Ekonomia rozwoju	35	6	8,57	30	0
Rynek i wycena nieruchomości	35	6	8,57	10	11
Semestr 4					
Prawo pracy	33	1	3,03	5	0
Etyka biznesu	33	1	3,03	5	0
Seminarium	33	1	3,03	5	0
Praca dyplomowa	33	1	3,03	5	0
Egzamin dyplomowy – przygotowanie do egzaminu magisterskiego	33	1	3,03	5	0

Średni procent zwrotu: 6,5%

Ze względu na niski stopień zwrotu ankiet studentów II stopnia (studia stacjonarne) trudno obiektywnie ocenić proces dydaktyczny realizowany na kierunku *ekonomia*.

Rekomendacje Rady Programowej Kierunku Studiów Ekonomia dotyczące wyników analizy ankiet studenckich na kierunku *ekonomia* w roku akademickim 2020/21:

Rada Programowa Kierunku Studiów Ekonomia zarekomendowała nauczycielom akademickim zatrudnianym na WE, aby zachować dotychczasową jakość prowadzenia zajęć dydaktycznych. Wskazała również, aby oceniać studentów sprawiedliwie, stosować odpowiednią skalę ocen, dokładnie precyzować wymagania, których nie należy zmieniać w trakcie realizacji przedmiotu, tzn. podane na

pierwszych zajęciach zasady powinny obowiązywać aż do egzaminu. Ponadto przypomniała, że należy dostosować czas egzaminu do obowiązującego materiału oraz być wymagającym, ale życzliwym wobec studentów.

Bardzo ważny dla wiarygodnej i obiektywnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku jest stopień zwrotu ankiet studentów, który corocznie jest zbyt niski. Z tego względu ważne jest zwiększenie akcji promocyjnej wśród studentów, zachęcającej do aktywnego włączania się w przebieg procesu kształcenia na danym kierunku poprzez ankietyzację zajęć dydaktycznych.

RPKS Ekonomia uważa, że bardzo ważną rolę w tym zakresie powinien pełnić Samorząd Studencki, który zachęcałby studentów do wypełniania ankiet po zakończonym cyklu kształcenia.

2. Wyniki hospitacji

Poziom studiów: I stopień

Liczba zaplanowanych hospitacji	Liczba wykonanych hospitacji	w tym: liczba hospitacji interwencyjnych	w tym: liczba hospitacji osób nowo zatrudnionych	Liczba ocen			
				5	4	3	2
15	15	0	2	14	1	0	0

Poziom studiów: II stopień

Liczba zaplanowanych hospitacji	Liczba wykonanych hospitacji	w tym: liczba hospitacji interwencyjnych	w tym: liczba hospitacji osób nowo zatrudnionych	Liczba ocen			
				5	4	3	2
2	2	0	0	2	0	0	0

Zajęcia dydaktyczne, dla których hospitacje wykazały nieprawidłowości (przyczyny oraz podjęte działania naprawcze): brak uwag

Uwagi i wnioski wynikające z przeprowadzonych hospitacji:

W roku akademickim 2021/2022 zajęcia oraz ich hospitacje prowadzone były w formie hybrydowej. Wykłady były realizowane w formie zdalnej, natomiast ćwiczenia – stacjonarnie. Zdalne zajęcia dydaktyczne realizowane były z wykorzystaniem przede wszystkim platform MS Teams oraz ZOOM. Wyniki hospitacji wskazują, że pomimo utrudnionych warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, wysoki poziom kształcenia został utrzymany. W większości protokołów wskazywano na to, aby kontynuować proces dydaktyczny w dotychczasowej formie i zakresie merytorycznym.

3. Wyniki analizy ankiet absolwenta bezpośrednio po ukończeniu studiów

W roku akademickim 2021/22 nie przeprowadzono ankietyzacji studentów bezpośrednio po ukończeniu studiów. Rozdawanie ankiet absolwenta wstrzymano w okresie pandemii COVID-19 i zostanie wznowione w roku akademickim 2022-2023.

4. Raport z realizacji praktyk zawodowych⁶

Poziom studiów: I stopnia (stacjonarne i niestacjonarne)

Liczba miejsc praktyk organizowanych przez wydział / liczba miejsc praktyk zgłoszonych przez studentów	Liczba studentów zwolnionych z praktyk	Liczba studentów, którzy nie zaliczyli praktyk
4/109	39	-

Powody niezaliczenia praktyk oraz podjęte działania naprawcze: brak

Działania podjęte w celu realizacji praktyki zawodowej w czasie pandemii COVID-19:

- przesuwanie terminów praktyk,
- zmiana miejsca odbywania praktyki, np. na własne gospodarstwo lub przedsiębiorstwo,
- rozszerzenie możliwości zaliczania praktyk na podstawie dotychczasowej pracy/doświadczeń zawodowych studentów.

5. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia

Liczba studentów cudzoziemców (stopień i rok studiów):

I stopień – 3 osoby, I rok

II stopień – 1 osoba, II rok

Liczba studentów korzystających z wymiany międzynarodowej (np. ERASMUS+, CEEPUS):

I stopień: 1 osoba

II stopień: brak

Liczba wykładowców z zagranicy (stopień studiów i liczba zrealizowanych godzin dydaktycznych):

I stopień: 12 wykładowców z zagranicy –75 h stacj. (4,0%) według planu studiów

II stopień: 5 wykładowców z zagranicy –60 h stacj. (7,0%) według planu studiów

6. Ocena infrastruktury wykorzystywanej do realizacji programu studiów⁷

Polska Komisja Akredytacyjna pozytywnie oceniła stan techniczny, nowoczesność i kompleksowość infrastruktury wykorzystywanej do realizacji programu studiów na kierunku *ekonomia*. W raporcie zespołu oceniającego PKA podkreślono, że infrastruktura dydaktyczna i naukowa Wydziału Ekonomicznego pozwala w pełni realizować proces dydaktyczny, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych i umożliwia osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Dostosowanie infrastruktury do potrzeb i celów kształcenia: x

Dostosowanie infrastruktury i wyposażenia dla studentów z niepełnosprawnościami: x

Dostępność infrastruktury dla studentów wykonujących zadania w ramach pracy własnej: x

Analiza systemu biblioteczno-informacyjnego: x

⁶ Powstaje na podstawie sprawozdania koordynatora ds. praktyk

⁷ Ocena infrastruktury powinna być przeprowadzona przed zapowiedzianą wizytacją Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) oraz po korektach wprowadzonych na podstawie uwag po kontroli PKA.

OCENA PROCESU DYPLOMOWANIA

1. Dyplomowanie

	Liczba złożonych kart prac dyplomowych ⁸	Liczba studentów ostatniego semestru	Liczba studentów zdających egzamin dyplomowy w terminie	Liczba złożonych wniosków o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba złożonych wniosków o drugie przedłużenie terminu złożenia pracy	Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie
studia I stopnia stacjonarne	117	119	82	32	8	5
studia II stopnia stacjonarne	36	33	24	8	6	-
studia I stopnia niestacjonarne	22	22	13	6	2	1

Informacje dodatkowe (do 500 znaków):

Na studiach I stopnia stacjonarnych do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie przystąpiło 69,0% studentów, a 27,0% z nich złożyło wniosek o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy. W związku z niezłożeniem pracy dyplomowej po pierwszym przedłużeniu, 6,7% ogółu studentów wnioskowało o drugie przedłużenie. Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie wyniosła 4,7% ogółu studentów, którzy zdawali egzamin dyplomowy w roku akademickim 2021/22.

Na studiach II stopnia stacjonarnych do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie przystąpiło 73,0% studentów, natomiast 24,2% studentów złożyło wniosek o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy. W związku z niezłożeniem pracy dyplomowej po pierwszym przedłużeniu, 25,0% ogółu studentów wnioskowało o drugie przedłużenie. Wszystkie osoby zdały egzamin w pierwszym terminie.

Na studiach I stopnia niestacjonarnych do egzaminu dyplomowego w pierwszym terminie przystąpiło 59,0% studentów, natomiast 27,2% studentów złożyło wniosek o pierwsze przedłużenie terminu złożenia pracy. W związku z niezłożeniem pracy dyplomowej po pierwszym przedłużeniu, 15,4% ogółu studentów wnioskowało o drugie przedłużenie. Liczba niezdanych egzaminów dyplomowych w pierwszym terminie wyniosła 1 i stanowiła 5,8% ogółu studentów, którzy zdawali egzamin dyplomowy w roku akademickim 2021/22.

2. Weryfikacja oryginalności i samodzielności przygotowania prac dyplomowych

Liczba prac dyplomowych, które po badaniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA) zostały uznane za zawierające niedopuszczalne zapożyczenia (uznane za plagiat) i wszczętych w związku z tym postępowań dyscyplinarnych wobec autorów:

studia I stopnia - brak

studia II stopnia - brak

⁸ Karty dyplomowe złożone zgodnie z harmonogramem dyplomowania na 15 miesięcy wcześniej

MONITOROWANIE LOSÓW ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW⁹

Monitoring absolwentów prowadzony jest na UPP od 2016 roku. W badaniu losów absolwentów wykorzystuje się ankietę, która jest wysyłana do nich drogą mailową (adresy mailowe z Działu Studiów i Spaw Studenckich). Od maja 2020 roku zgodnie z zarządzeniem nr 70/2020, ankietą jest rozsyłana po roku i po 5 latach od ukończenia studiów. Biuro Karier zajmuje się zbieraniem informacji o losach absolwentów od 2016 roku. W monitoringu absolwentów opinia pracodawców nie jest brana pod uwagę.

Zgodnie z wprowadzoną procedurą monitorowania losów zawodowych absolwentów UPP badanie w 2022 roku zostało przeprowadzone wśród absolwentów dwóch roczników:

- absolwentów kończących studia w roku akademickim 2020/2021 (1 rok od ukończenia studiów),
- absolwentów kończących studia w roku akademickim 2016/17 (po 5 latach od ukończenia studiów).

Rok po ukończeniu studiów:

Poziom studiów: studia I stopnia

Rok ukończenia studiów: 2020/21

Liczba ankiet wysłanych: 149

Liczba ankiet zwróconych: 17 (11% zwrotność ankiet)

Odsetek absolwentów deklarujących zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym): 60 %

Odsetek osób dodatkowo uczących się po studiach: 100%

Najważniejsze kryteria ważne dla pracodawcy przy zatrudnieniu:

1. Kompetencje osobowe i interpersonalne 100%
2. Wiedza i umiejętności 88%
3. Znajomość języka obcego 76%

Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy:

1. samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy 64%
2. zespołowe rozwiązywanie problemów i zadań 59%

Poziom studiów: studia II stopnia

Rok ukończenia studiów: 2020/21

Liczba ankiet wysłanych: 12

Liczba ankiet zwróconych: 3 (25% zwrotność ankiet)

Odsetek absolwentów deklarujących zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym): 100%

Czy w związku z obecnie wykonywaną pracą zachodzi konieczność uzupełniania wiedzy lub umiejętności lub kompetencji społecznych (np. na studiach podyplomowych, kursach, szkoleniach, itp.)?: 100%

⁹ Na podstawie danych otrzymanych z Biura Karier oraz na podstawie informacji ze strony: <http://ela.nauka.gov.pl/>

Najważniejsze kryteria ważne dla pracodawcy przy zatrudnieniu:

1. Kompetencje osobowe i interpersonalne 100%
2. Wiedza i umiejętności 100%

Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy:

1. samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy 100%
2. zespołowe rozwiązywanie problemów i zadań 66 %

5 lat od ukończenia studiów

Poziom studiów: studia I stopnia

Rok ukończenia studiów: 2016/17

Liczba ankiet wysłanych: 108

Liczba ankiet zwróconych: 5 (4% zwrotność ankiet)

Ze względu na bardzo małą liczbę ankiet absolwentów po 5 latach od ukończenia studiów trudno obiektywnie ocenić opinię absolwentów z danego rocznika.

Poziom studiów: studia II stopnia

Rok ukończenia studiów: 2016/17

Liczba ankiet wysłanych: 125

Liczba ankiet zwróconych: 17 (13% zwrotność ankiet)

Odsetek absolwentów deklarujących zatrudnienie zgodne z ukończonym kierunkiem (w stopniu dużym i bardzo dużym): 94%

Czy w związku z obecnie wykonywaną pracą zachodzi konieczność uzupełniania wiedzy lub umiejętności lub kompetencji społecznych (np. na studiach podyplomowych, kursach, szkoleniach, itp.)?: 82%

Najważniejsze kryteria ważne dla pracodawcy przy zatrudnieniu:

1. Kompetencje osobowe i interpersonalne 88%
2. Wiedza i umiejętności 88%

Najważniejsze kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy:

1. samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy 94%
2. zespołowe rozwiązywanie problemów i zadań 88%
3. prowadzenie profesjonalnej dyskusji, argumentowanie i prezentacja swoich poglądów 76%

Kierunek *ekonomia* ukończony przez absolwentów studiów I i II stopnia zapewnia wiedzę potrzebną do wykonywanej pracy zawodowej. Pozytywny jest fakt, że zapotrzebowanie na rynku pracy oceniane przez absolwentów jest duże i nie słabnie od kilku lat. Bardzo pozytywnie ocenione zostały kompetencje/umiejętności nabyte na studiach, przydatne w wykonywanej pracy takie jak: samodzielne uczenie się i organizowanie czasu pracy, umiejętności zespołowego rozwiązywania problemów, oraz prowadzenie profesjonalnej dyskusji, argumentowanie i prezentacja swoich poglądów. Absolwenci kierunku *ekonomia* potwierdzają, że zdobyta na studiach wiedza teoretyczna jest użyteczna w pracy

zawodowej, którą wykonują, a praktyki studenckie pozwoliły zdobyć ważne umiejętności zawodowe. Absolwenci wskazywali, że na kierunku *ekonomia* prowadzonym na Wydziale Ekonomicznym zdobyli szeroką wiedzę zarówno dotyczącą procesów ekonomicznych zachodzących w całej gospodarce narodowej, ale również zdobyli pogłębioną wiedzę w odniesieniu do sektora wytwarzającego żywność. Dzięki unikatowemu profilowi kształcenia znajdują zatrudnienie w przedsiębiorstwach agrobiznesu, jak również w otoczeniu tego sektora. Według oceniających, zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów, którzy ukończyli studia drugiego stopnia na kierunku *ekonomia* jest duże.

Absolwenci przyznają wprawdzie, że po ukończeniu studiów zachodzi konieczność uzupełniania wiedzy, poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju studiach podyplomowych, kursach, szkoleniach jak np. w kursie rachunkowości budżetowej, kursie związanym z inwestycjami i księgowością. Jednak warto podkreślić, że jednym z celów koncepcji kształcenia, przede wszystkim na studiach I stopnia, poza przekazaniem studentowi podstawowej wiedzy, jest: „*Przygotowanie do ciągłego poszerzania zdobytej wiedzy, podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych*”.

Badani absolwenci, głównie I stopnia, wskazują, że ukończony przez nich kierunek *ekonomia* w niewystarczającym stopniu umożliwił nabycie umiejętności praktycznych potrzebnych w obecnej pracy. Biorąc pod uwagę powyższe na Wydziale umożliwiono studentom liczny udział w krajowych i zagranicznych programach stażowych w trakcie studiów oraz znacząco zwiększono możliwości w zakresie realizacji praktyk studenckich. Wydział uruchomił również w ramach projektu: Zintegrowany Program Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na rzecz Innowacyjnej Wielkopolski kurs dokształcający pt. „*Ekonomia i rachunkowość w agrobiznesie*”. Program umożliwia studentom nabycie dodatkowych umiejętności praktycznych. W ramach projektu wyposażono w komputery salę 808 i przewidywane jest jeszcze zakupienie specjalistycznego oprogramowania do opracowania biznes planów oraz prowadzenia księgowości. Wszystkie te działania należy uznać za próbę wyeliminowania tego problemu.

Ekonomiczne Losy Absolwentów Szkół Wyższych – kierunek *ekonomia*

Poziom studiów:	I stopień stacj.	Średni wynik dla kierunków w dziedzinie nauk społecznych (I stopień)	II stopień stacj.	Średni wynik dla kierunków w dziedzinie nauk społecznych (II stopień)
Rok ukończenia studiów:	2020	x	2020	x
Liczba absolwentów uwzględnionych w badaniu ELA:	125	x	16	x
Czas poszukiwania pracy etatowej	3,9 m-c	1,82 m-c	3,43 m-c	1,38 mies.
Wynagrodzenie ogółem brutto (mediana)	2233,23 zł	3196,90 zł	3197,24 zł	3828,76 zł
Względny wskaźnik zarobków	0,44	0,6	0,6	0,71
Bezrobocie	2,4%	3,45%	17,19%	5,06%
Względny Wskaźnik Bezrobocia	0,69	0,54	4,6	0,83

Wyniki badania Ekonomicznych Losów Absolwentów kierunku *ekonomia*, prowadzonego na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, wskazują, że w przypadku studiów I stopnia występuje bezrobocie na poziomie 2,40%, czyli o nieco ponad 1 punkt procentowy niższe, niż średni wynik dla kierunków na studiach I stopnia w dziedzinie nauk społecznych (grupa odniesienia). Wyniki te należy ocenić pozytywnie. Względny wskaźnik zarobków wynosi w badanej grupie 0,44, wobec 0,6 w grupie odniesienia. Z oczywistych względów płace absolwentów studiów pierwszego stopnia są zwykle niższe niż średnia lokalnego rynku pracy, jednak wyższe przeciętne wartości względnego wskaźnika zarobków w grupie referencyjnej mogą wskazywać na większą elastyczność płacową, uwarunkowaną przez traktowanie pracy jako uzupełniającego źródła dochodów lub przez przymus ekonomiczny samodzielnego pozyskania środków na utrzymanie się poza rodzinną miejscowością. Częściowo może to być skutkiem charakterystyki profilu studiów, które przyciągają osoby spoza Poznania i jego bezpośredniego sąsiedztwa. Wartość względnego wskaźnika bezrobocia wynosząca 0,69 pozycjonuje absolwentów kierunku *ekonomia* dość korzystnie na lokalnych rynkach pracy. Jednak w porównaniu ze średnią wartością w grupie referencyjnej (0,54) wskazuje na ich nieco inną sytuację. Należy jednak zaznaczyć, że wartości średnie mają ograniczoną wartość poznawczą. Po pierwsze, poszukiwanie pracy etatowej nie wyklucza podejmowania pracy w innej formie, np. na umowę-zlecenie, pracy nierejestrowanej lub samozatrudnienia. Może to być łatwe do zaakceptowania przez młodego człowieka, który musi łączyć pracę ze studiami, a jednocześnie nie chce rezygnować z życia towarzyskiego, sportu i realizacji innych pasji (np. turystyki). Po drugie, ponownie konieczne jest wskazanie na specyfikę kierunku i związku jego absolwentów z lokalnymi rynkami pracy, często oddalonymi od dużych aglomeracji miejskich. Uwzględnienie ogólnie wyraźnie gorszej sytuacji na rynku pracy na tych obszarach pozwala pozytywnie ocenić wartości osiągnięte przez absolwentów studiów I stopnia na kierunku *ekonomia*, ponieważ ich kariery zawodowe rozwijają się w obiektywnie trudniejszych warunkach niż przeciętnie w grupie referencyjnej.

Zbliżone zależności można zaobserwować także w przypadku absolwentów studiów II stopnia kierunku *ekonomia*. W porównaniu z absolwentami studiów I stopnia charakteryzują się oni krótszym przeciętnym czasem poszukiwania pracy etatowej i korzystniejszym względnym wskaźnikiem zarobków. Wyniki te są trochę niższe niż w grupie odniesienia. Jednak, podobnie jak w przypadku absolwentów studiów I stopnia należy pamiętać, że ze względu na specyfikę kierunku studiów, część absolwentów jest związana z oddalonymi od Poznania lokalnymi rynkami pracy, na których sytuacja jest wyraźnie gorsza niż w aglomeracji poznańskiej. Im trudniejsza sytuacja na lokalnym rynku pracy, tym silniejsza pozycja *insiders* i gorsza *outsiders*. W sytuacji silnej konkurencji o miejsca pracy, należący do *outsiders* absolwenci napotykają na trudności, które w dużych ośrodkach miejskich są niemal niezauważalne. Dlatego porównywanie wartości wprost z grupą referencyjną powinno być dokonywane ostrożnie, aby uniknąć nieuprawnionych wniosków. Biorąc pod uwagę odmienne warunki rozwoju karier zawodowych, podobnie jak w przypadku studiów I stopnia, można twierdzić, że sytuacja absolwentów studiów II stopnia na kierunku *ekonomia* jest relatywnie dobra.

Podsumowując analizę Ekonomicznych Losów Absolwentów danego kierunku studiów na podstawie informacji przedstawionych w raportach Ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów należy pamiętać, że raport ELA dotyczy ekonomicznych aspektów sytuacji absolwentów uczelni. Ekonomiczny wymiar aktywności ludzkiej jest ważną, ale nie jedyną kwestią, którą należy uwzględnić przy analizie znaczenia kształcenia dla życia osób kształconych. Nie powinien być zatem jedynym kryterium oceny jakości kształcenia.

PODSUMOWANIE RAPORTU ROCZNEGO I WNIOSKI

Przeprowadzone w niniejszym raporcie analizy upoważniają do stwierdzenia, że system zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku *ekonomia w roku akademickim 2021/22* funkcjonował prawidłowo. Przejawia się to poprzez konsekwentne realizowanie procedur i zaplanowanych działań. W szczególności należy wymienić staranność formalną w zakresie prowadzenia wymaganej dokumentacji. Równie ważnym elementem jest bieżąca ocena przebiegu procesu kształcenia, aktywność w zakresie prowadzonych analiz oraz raportowanie, ułatwiające ocenę realizacji przyjętych procedur. Władze Wydziału i Rada Programowa Kierunku Studiów ekonomia monitorują także losy absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Podsumowując można stwierdzić, że przyjęte rozwiązania służą doskonaleniu jakości kształcenia, a w ich realizację są włączeni wszyscy pracownicy Wydziału i studenci kierunku *ekonomia*.

Aldona Mrówczyńska-Kamińska

Przewodniczący Rady Programowej
Kierunku Studiów

19.01.2023 rok